

ILGIN (KONYA) KUZEYİNİN JEOLJİSİ

Geology Of Northern Ilgın (Konya)

M. Y. Hüseyinca, Y. Eren

Selçuk Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, KONYA

ÖZ: Bu çalışmada, Ilgın İlçesi (Konya kuzeybatısı) ve kuzeyinin jeolojisinin incelenmesi amaçlanmıştır. İnceleme alanında temel kayaların, Silüriyen-Alt Karbonifer yaşlı, rekristalize kireçtaşları ve dolomit mermerlerden oluşan Bozdağ Formasyonu ile Devoniyen-Alt Permiyen yaşlı, metakonglomera, metakumtaşı, fillit, rekristalize kireçtaşı seviyeleri ve ekzotik kökenli rekristalize kireçtaşı bloklarından meydana gelen Bağrıkurt formasyonu oluşturmaktadır.

Temel kayaları üzerinde açılı uyumsuzlukla Alt Triyas yaşlı, metakonglomera, metakumtaşı ve fillitlerden meydana gelen Bahçecik formasyonu, Alt Triyas yaşlı, fillit, dolomitik rekristalize kireçtaşları ve dolomit mermerlerden oluşan Ertuğrul formasyonu, Üst Triyas-Alt Jura yaşlı, tabanında breşik seviyeler içeren ve dolomit mermerlerden oluşan Kızılören formasyonu, Alt Jura-Alt Kretase yaşlı dolomit mermer ve dolomitik rekristalize kireçtaşlarından oluşan Lorasdağı formasyonu yer almaktadır.

Mesozoyik yaşlı birimler üzerinde açılı uyumsuzlukla Miyosen yaşlı, kiltası, marn, kireçtaşı ve kömür seviyelerinden meydana gelen Harmanyazı formasyonu, Üst Miyosen-Alt Pliyosen yaşlı taban konglomerası ve kalın kireçtaşı tabakalarından oluşan Ulumuhsine formasyonu, Pliyosen yaşlı, siltli kiltası ve konglomeradan oluşan Sebiller formasyonu, ve Üst Pliyosen-Kuvaterner yaşlı alüvyal yelpaze çökellerinden oluşan Tekeler formasyonu yer almaktadır. İnceleme alanında bütün birimler üzerinde açılı uyumsuzlukla, her tür boyutta tutturulmamış malzeme içeren Güncel alüvyonlar yer almaktadır.

İnceleme alanındaki Paleozoyik ve Mesozoyik yaşlı birimler Alpin hareketlere bağlı olarak çok evreli deformasyon geçirmişler, başkalaşıma uğramışlar ve yapraklanma kazanmışlardır. Bu deformasyonlar sonucunda Paleozoyik ve Mesozoyik yaşlı birimler (F₁), (F₂) ve (F₃) ile simgelenen, en az üç evreli kıvrımlanma geçirmişlerdir. Neo-tektonik dönemde ise inceleme alanında biri doğu - batı gidişli diğeri ise kuzey - güney gidişli olmak üzere iki normal fay sistemi gelişmiştir. Bu normal fay sistemleri inceleme alanında değişik gidişli graben ve horst yapıları meydana getirmiştir. Kuzey - güney gidişli olan normal fay sistemi görünürde doğu - batı gidişli fay sistemini kesmektedir.

Anahtar Kelimeler:Çok evreli kıvrımlanma, graben, horst, Alpin, Neo-tektonik, Ilgın.

ABSTRACT: In this study, it is aimed to examine the geology of Ilgın (NW Konya) and its northern part. In the study area the basement units are made up of Silurian-Lower Carboniferous aged Bozdağ formation that is composed of recrystallized limestone and dolomite marbles and Devonian-Lower Permian aged Bağrıkurt formation that is composed of metaconglomerate, metasandstone, phyllite, recrystallized limestone and exotic recrystallized limestone blocks.

These basement rocks are covered unconformably by Mesozoic aged units. These units from bottom to top are; Lower Triassic aged Bahçecik formation that is composed of alternation of metaconglomerate, metasandstone and phyllite, Lower Triassic aged Ertuğrul formation that is composed of phyllite,

dolomitic recrystallized limestone and dolomit marbles, Upper Triassic-Lower Jurassic aged Kızılören formation that is composed of dolomite marbles and Lower Jurassic-Lower Cretaceous aged Lorasdağı formation that is composed of dolomite marbles and calcitic dolomites.

Neogene aged units cover unconformably the Mesozoic aged units. These Neogene aged units are in ascending order; Miocene aged Harmanyazı formation that is composed of claystone, marl, limestone and coal interbeds, the Upper Miocene-Lower Pliocene aged Ulumuhsine formation comprising of base conglomerate and thick limestone, Pliocene aged Sebiller formation that is composed of silty claystone and conglomerate and Upper Pliocene-Quaternary aged Tekeler formation that is composed of alluvial fan deposits. All the above mentioned units are unconformably overlain by the Holocene alluvial deposits.

The Paleozoic and Mesozoic units in the study area undergone poly-phase deformation and metamorphism and gained cleavage structure due to Alpine movements. These poly-phase deformations, produced at least three phases of folding designated as (F₁), (F₂) and (F₃) in the Paleozoic and Mesozoic units. In the study area, in the Neo-tectonic period two normal fault systems were developed trending east - west and north - south directions. These normal fault systems formed graben and horst structures. In appearance, north-south trending normal fault system cuts east-west trending normal fault system.

Key Words: Poly-phase folding, graben, horst, Alpine, Neo-tectonics, Ilgın.